

GAZETA TRANSILVÂNIEI

Semnul electoral a

„Frontul Românesc”

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA
BRAȘOV, STRADA LUNGA Nr. 5.
Telefon 228

Abonament anual 200 lei.
Pentru străinătate 500 lei.
Pentru autorități 500 lei.
Anunțuri, reclame, după tarif.

FONDATA LA 1838 DE GHEORGHE BARIȚIU.

Apare de trei ori pe săptămână

„Cenzură, stare de asediu și decrete-legi nu pot duce decât sau la domnia bunului plac prin suprimarea ori căru control parlamentar și al opiniei publice, sau la anarhie”.

„UNIVERSUL” de ieri în articolul „Cascada decretelor-legi” despre guvernarea liberală

Noul regim al presei

Un protest

al Sindicatului presei române
din Ardeal și Banat.

Nu odată s'a întâmplat în trecut ca din interese înguste politice, din nepricepere sau ignoranță să fie desconsiderate instituții și tradiții vechi ale Ardealului de către guvernarea vremelnici ai patriei întregite. Credeam însă că acele timpuri au trecut și că în toată unificării suflații a fraților de același sânge tradițiile sfinte ale trecutului provinciilor unite vor fi respectate.

Pare însă că ne-am înșelat, căci iată ce s'a întâmplat. Cu prilejul elaborării de către Ministerul de Justiție a proiectului de lege al noului regim al presei și a reglementării profesiei de ziarist, *„Inițiativa Sindicatului presei române din Ardeal și Banat”,* careia s'au pus baze încă în anul 1910 pe timpul regimului maghiar, a fost simolamente omisă în anteproiectul redactat din rândul organizațiilor oficiale ale corpului ziaristilor, cari au să-și spună cuvântul la făurirea acestei legi.

Această omitere a produs o îndreptățită jicnire a presei române ardelenice și a reprezentanților ei cu un trecut atât de glorioasă în istoria luptelor naționale.

În mod firesc Sindicatul a protestat în contra acestei omite și printr-o delegație a prezentat ministrului de justiție un memoriu, care, sperăm, că va face pe d-l ministru al justiției să revină asupra acestei omite și să dea presei Ardealului satisfacția cuvenită.

Lăsăm să urmeze aici părțile mai însemnate din acest memoriu:

În ziarele din Capitală a apărut recent textul proiectului legii presei și reglementării profesiei de ziarist. Cu toate că acest proiect a fost declarat de către Ministerul Justiției ca fiind apocrif, el cuprinde în deosebi în capitolul organizării corpului ziaristilor, unele lucruri și omisiuni care dacă ar trece și în viitorul proiect și deci în lege, ar însemna tot atâtea lovituri — pe cât de nemeritate și nedrepte, pe atât de grave, — date Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat.

Semnalam astfel cu surprindere și cu mâhnire atenției dv. faptul că Sindicatul Presei Române din Ardeal și Banat, înființat în 1920 și care, — după cum arată și numele său, — este succesiunea de drept și de fapt a „Fundăției Dr. Ioan Mihu”, întemeiată în 1910 pentru ajutoarea ziaristilor români din Ardeal și Banat, a fost prin acest anteproiect omis din rândul organizațiilor oficiale ale corpului ziaristilor, în timp ce a fost recunoscută o organizație de dată recentă, având sediul înafara ținuturilor de dincoace de Carpați, cu absolut nici o legătură serioasă în presa din Ardeal și

Banat și lipsită cu desăvârșire de rădăcini în tradiția eroică a presei naționale din aceste ținuturi. Sindicatul Presei Române din Ardeal și Banat protestează ca această organizație care reprezintă în cea mai mare parte doar elementele dela periferia presei, să poată vorbi în numele presei din provinciile noastre ilustrate de Gh. Barițiu, T. Cipariu, Frații Mureșanu, A. C. Popovici, Ion Slavici, E. Brotea, Rusu-Sirianu, Valer Branisce, Ilarie Chendi, Ep. Roman Ciorogariu, V. Goldiș, Oct. Goga, Păr. Ion Moja, Ion Agârbiceanu, Teodor V. Păcăjeanu și alții.

Surprinderea noastră este cu atât mai mare, cu cât în toate raporturile presei române din Ardeal și Banat cu autoritățile Statului, această presă a fost reprezentată și recunoscută prin Sindicatul Presei Române din Ardeal și Banat cu sediul în Cluj, care conform art. 44 din „Legea pentru înființarea casei de retrageri și pensii a ziaristilor” a participat alături de „Sindicatul ziaristilor din București”, de „Uniunea ziaristilor profesioniști”, de „Asociația generală a presei” la lucrările de organizare și constituire a amintitei case de retrageri și pensii.

La 15 Dec. 1935 s'ărbătorind pe 16 membrii activi ai să, pentru împlinirea a peste 25 ani de muncă în presa românească — de dinainte și după Unire — din Ardeal și Banat, Sindicatul nostru a fost onorat cu prezența antecesorului dv., fostul ministru al justiției d-l dr. Valeriu Pop, care prezidând ședința noastră festivă a înmănat celor 16 s'ărbătoriti, în numele M. Sale Regelui Carol II-lea înaltele distincțiuni acordate lor de către recunoștința regală ca unor vrednici luptători ai Unirii. Cităm numele celor 16 membri s'ărbătoriti ai Sindicatului nostru, pentru a se vedea că pentru meritele lor, cei mai mulți dintre ei sunt trecuți nu numai în istoria presei românești dar și în istoria luptelor naționale ale românismului din Ardeal și Banat. Ei sunt: Teodor V. Păcăjeanu, autorul monumentalei „Cărți de aur”, Ion Agârbiceanu, Victor Branisce, Ion Montani, Păr. Ion Moja, Gh. Stoica, Lucian Bolcaș, Ion Brotea, Seb Bornemisa, Nicolae Bratu, Al. Lupeanu-Melin, Iuliu Maior, H. Petra-Petrescu, Ion Clopoșel, Ecaterina Pittiș și Septimiu Popa.

De alifai simpla citire a listei membrilor noștri confirmă cu prisosință faptul, că atât reprezentanții strălucii ai presei românești de dinainte de Unire, cât și adevărații ziaristi de azi ai provinciilor noastre sunt cu toții membrii ai Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat, care prin lileta și spiritul statutelor sale, nepermițând

să facă parte din el decât ziaristi de origine etnică română, este cea mai românească asociație profesională de presă din țară.

Ca o altă semnificativă mărturie asupra prestigiului de care se bucură și asupra importanței ce i se acordă Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat, amintim că atunci când organizația noastră profesională a luat inițiativa clădirii unui sanatoriu al ziaristilor români la Băile Herculane, întreaga floare a intelectualității bănățene, în frunte cu mult regretații Vasile Goldiș și Ep. Roman Ciorogariu, cu I. P. S. S. Mitrop. Niculescu, cu Episcopii Gr. Comșa și Vasile Lăzărescu, cu d-nii: Sever Bocu, Avram Imbroane, Dim. Nistor, Aug. Coman și alți reprezentanți ai elitei românismului acestei provincii, a redactat și semnat un impresionant apel către Români bănațeni, cerându-le obolul pentru realizarea sanatoriului.

Recunoscând importanța și seriozitatea organizației noastre de presă Ministerul Sănătății a propus iar parlamentul țării a votat în sesiunea trecută în cadrelor unei călduroase manifestații, împroprietărea Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat cu un teren de 2500 m. p. la Băile Herculane.

Alte zeci de mărturii și fapte de acest fel, de prestigiu moral și de importanță, confirmă ca cea mai veche și mai puternică organizație de presă din provinciile noastre, Sindicatul Presei Române din Ardeal și Banat.

Aducând aceste fapte la cunoștința dv. împreună cu câteva publicațiuni și dări de seamă ale Sindicatului nostru profesional, pentru a vă convinge că presa și breasla slujitorilor din aceste provincii nu poate fi reprezentată cu autoritate și legitimitate în corpul oficial al ziaristilor decât de Sindicatul Presei Române din Ardeal și Banat, vă rugăm d-le ministru, să binevoiți a lua dispoziții ca acest lucru să fie confirmat oficial prin introducerea lui în proiectul adevărat, — ce va fi prezentat Corpurilor legiuitoare — al Legii pentru regimul presei și reglementarea profesiei de ziarist.

ORGANIZAREA Ministeriului educației naționale. Joi a fost promulgat decretul-lege pentru organizarea Ministeriului educației naționale.

Acest minister este autoritatea supremă, care administrează, controlează și îndrumăază întreg învățământul de Stat, de toate gradele. Supraveghează și controlează învățământul particular de orice fel.

Supraveghează, de asemenea, controlează și îndrumăază toate instituțiile și manifestările de cultură și artă.

Ministerul educației naționale este condus de ministru. Pe lângă minister funcționează, sub autoritatea și controlul ministrului, ca instituțiuni anexe, Casa Școlarelor și Casa de Credit, Economie și Ajutor al Corpului Didactic.

Să ne păstrăm calmul și liniștea

II.

În discursul său șeful guvernului italian a vorbit despre *„patru milioane de Unguri”,* cari trăiesc în afară de frontierele Ungariei. O dovadă în plus, că ne aflăm în fața unui „spectacol”, Ducele, care are miniștri plenipotențieri la București, Praga și Belgrad și care se interesează atât de mult de prosperității amici din Europa centrală, nu se poate să nu știe, că numărul maghiarilor din România e de abia 1.350.000, al celor din Jugoslavia de 467.000 și al celor din Cehoslovacia de abia 700.000.

Ori 1.350.000 + 467.000 + 700.000 fac după toate regulile matematice, — aceleași pretutindeni chiar și în Italia fascistă — abia 2.517.000, deci exact cu un milion și jumătate mai puțin decât le acorda ducele în marinosul discurs dela Milano. Ca la orice spectacol, probabil și la aceasta a fost necesară o mică corectare a realității iar ducele, care e fără indoială, un mare maestru pentru a face spectacolul mai impresionant, l-a făcut realității o corectură de 60 la sută!

Șeful guvernului surorii noastre mai mari Italia a afirmat, după o lungă meditație prealabilă, că tratatul dela Trianon urmărind realizarea unei dreptăți maghiare, l-a făcut Ungariei o nedreptate *relată* încât ea a devenit „marea mutilată” a războiului. De aceea, în interesul păcii din bazinul dunărean, această nedreptate reală trebuie reparată. Iarăși o frază de efect, dar numai frază. Căci este ierăși imposibil ca ducele să nu știe, că în afară de o dreptate maghiară mai există o dreptate română, s'ărbă și cehoslovacă, care, acestea, sunt întemeiate pe realități mai tari decât dorințele omenești, decât ambițiile și poftele omenești.

Cei 1.350.000 Maghiari din Transilvania trăesc răsărași într-o masă de peste 3.000.000 Români, cei 467.000 Maghiari din Jugoslavia și 700.000 Maghiari din Cehoslovacia trăesc și ei răsărași între milioane de Sârbi, Slovaci și Ruteni. Ori, imposibil ca un om cu vederea atât de clară și un om, care a dat dovadă de atâta realism, să nu înțeleagă și să nu fie convins, că 3.000.000 de Români ardeleni au mai mult drept de a fi în Ardealul unit cu Vechiul Regat, decât 1.350.000 Maghiari de al fi în unit cu Ungaria.

Socoleala este atât de simplă și de evidentă, încât a presupune, că d-l Mussolini nu o înțelege, ar însemna al insulta.

Dacă a existat vreodată undeva o nedreptate istorică, apoi aceasta a fost aceea în care s'a bălăcit Ungaria. Înainte de 1919 Ungaria mare avea, după datele recensământului oficial maghiar din 1910: 20.886.487 locuitori, din cari Maghiari erau numai 9.199.197. Restul populației îl formau 2.940.032 Români; 2.037.435 Germani; 2.939.633

„Dreptatea Ungariei”.

Sârbi-Croași; 1.967.970 Slovaci; 472.587; Rutheni; 831.378 Evrei și 469.255 alte neamuri mai mărunte.

Prin urmare 40 la sută Maghiari domniau, exploatau și luptau pentru exterminarea a 60 la sută nemaghiari. Era cea mai crudă, mai brutală și mai absurdă sfidare a oricărui principiu de drept, de dreptate și de bun simț. Să voiescă acum d-l Mussolini să refacă această stupidă nedreptate a Ungariei milenare, — este, din partea unui om cu un simț atât de pronunțat al realității, o imposibilitate. Această dreptate a Ungariei ar crea trei mari și sângeroase nedreptăți: nedreptatea română, nedreptatea s'ărbă și nedreptatea cehoslovacă. Trei nedreptăți nu imaginare, nu întemeiate pe visuri imperialiste și pe poftă nebunești de dominație, ci întemeiate pe cifre, pe realități, pe instincte firești și îndreptățite. Și iarăși este cu neputință de presupus, că d-l Mussolini să nu și dea seamă că din astfel de dreptate creștă Ungariei, nu ar urma pacificarea bazinului dunărean, ci ar urma cea mai fioroasă încăierare pe care a cunoscut-o istoria Europei. Căci se înșală oricine crede, că Români, Sârbi și Cehoslovaci ar privi cu mâinile în sân sfâșierea trupului țărilor lor.

Acest lucru îl știe perfect de bine și ducele dela Roma și știindu-l, evident, că dânsul, care vrea pacea în Europa centrală, nu se poate gândi serios la posibilitatea unei atingeri a teritoriului celor trei state, fiindcă orice atingere a lor va produce dezastru. Asta e cert. Prin urmare, d-l Mussolini, care știe aceste lucruri tot atât de bine ca și noi — căci nu se poate să nu le știe — n'a putut face altceva la Milano decât să ofere un nou spectacol, interesant, ca toate spectacolele oferite de un regisor atât de priceput. Dar un simplu spectacol, de care a crezut că are nevoie pentru a pune contribuțiuni ale sale în Europa centrală.

Că Ungurilor li s'a urcat iarăși beția revizionistă la cap, că Ungaria freamă de entuziasm, că s'au organizat conduite cu torțe la legea italiană din Budapesta, că se vor trimite la Roma sute de mii de telegrame, este perfect adevărat. Dar nu telegramele de pe pustă și nici beția ungurească și nici torțele dela Budapesta nu vor împinge cu un metru frontiera României mai spre răsărit! Să ne păstrăm deci calmul și liniștea: de ieri până azi nu s'a schimbat nimic.

„Observator”.

Școlile la serbarea de 1 Decembrie. Ministerul Instrucțiunii publice a comunicat tuturor școlilor din țară, că aprobă ca elevii să participe la serbarea „Ligi antirevizioniste române” dela 1 Decembrie, când Liga comemorează ziua Unirii.

cului; la care Statul are drept a impune o bună gospodărie și control pentru a preveni abuzurile și specula în dauna Statului sau a asociațiilor întreprinderii ori a publicului.

Desechilibrul material și moral, la care ne împinge și nepăsarea și puhoiul strein cu tot soiul de apucături perfide, trebuie să ne deștepte să apucăm pe calea cea bună ca să nu cădem în robie cum s'au distrus și alte popoare.

Fiind în preajma legiilor și fiind timp suficient pentru alcătuirea bugetelor în toate întreprinderile publice și private în șir câteva măsuri pentru o îndrumare de echilibru și armonizare:

1. Cumul în funcțiunile publice să se interzică la cei ce au un salariu mai mare de 10.000 lei lunar sau până la lei 20.000 la unele categorii excepționale. Să se lase loc și altora să trăiască și să nu se neglijeze serviciul, iar plăți să se facă numai pentru serviciul efectiv, excluzând cazul de boală.

2. Minimum de salariu în Capitală să se fixeze la lei 2.500 plus chirie modestă de 500 lei pentru cel batar la impozit de cl. III, — sau în vășilor ori asimilați lor, cu un spor de lei 500 la salariu pentru cl. II și alt spor de 500 lei la cl. I, după fiecare 3 ani. Această remunerație ar fi cea mai modestă căci ar primi în mână numai lei 2.600, iar pentru cei căsătoriți un adaus de lei 300 la chirie (800 lei chirie) și 300 lei ajutor de fiecare copil până la 4 copii, spre a se împlini o dreptate socială și imperativul de progres național.

Situația de azi, primind numai lei 1900, în mână este de plâns pentru această categorie de intelectuali țitrați, față de belșugul ce are servitorimea privată, ce primește în mână lei 500, până la lei 2.000 în afară de intrarea completă. Considerând că în multe servicii acest minimum de lei 3.000 bito, este altă și chiar întrecut, sporul de completare ar fi la un număr de circa 15.000 celibatari în gradul sus amintit, căie lei 500, deci 7 1/2 milioane lunar, iar căsătorii cu copii cam 30.000, la lei 1.000, în mijlocie face 30 milioane, am avea un total de 400 milioane pe an prin scăderea cotelor în localitățile inferioare capitalei. Acoperirea acestei completări imperioase de interes uman și național s'ar echilibra cu prisosință, din desimțarea sinecurilor, a diurnelor și cheltuielilor inutile precum și din plus-venitul de lei 100 milioane din impozitul dela servitorimea privată.

3. Armonizarea salariilor și acordarea funcționarilor potrivit gradului și titlului cerut în toate serviciile publice civile sau militare ar fi o chestiune mai ușoară odată fixat minimumul de lei 3.000 și maximumul de lei 10.000. Această armonizare ar împlini echilibrul atât de sdronat prin salarizarea prea mare a unel funcțiunilor cu celeș și și g ad care ar trebui să fie egale în toate serviciile.

4. Prin reținerea de 10% pentru pensie să se acorde și asistența medicală și medicamente gratuite la toți funcționarii și familiilor lor; asemenea pensonalilor. Fie că s'ar plăti câte un medic în fiecare oraș ori în altă parte, totuși nu ar reclama o cheltuielă mai mare de 30 milioane pe an, care s'ar putea acoperi din reținerea ce se face pentru pensii. Militarii și altele civile se bucură de acest ajutor și nu este echitabil o parte de salariu să fie plătită când și muncitorimea are acest ajutor.

5. Pensii vechi fiind mult mai ușoare de acelor lichidate ani din urmă, este echitabil să se completeze la cota celor noi astăzi, aceasta până la pen-de lei 4.000. Acest spor

fiind pentru un mic număr, s'ar acoperi din reducerea celor ce au mai mult ca lei 10.000, sumă la care să se limiteze pensii.

6. Impozitul elementar pe salariile publice sau private fiind progresiv și proporțional cu suma este echitabil ca cota de 8% să se urce în raport cu suma, și să se aplice și la veniturile profesiunilor libere la fel, stabilind astfel armonizarea acestora. Minimumul cotei fiind de 4% până la salariul de lei 4.000, — de aci să se urce la 5% pentru lei 4.000. Lei 6.000 6% la lei 6.001 Lei 8.000 și așa mai departe să urce tot cu 1% la fiecare 2.000 lei în plus, ca astfel la maximum de lei 30.000 să atingă cota de 17%. Cota această de 17% plus aditionalele s'ar aproia de aceea la care sunt impuse veniturile din comerț și industrie, ce pun în funcțiune nu numai munca ci și capitalul și sunt expuse și riscului.

7. Celibatarilor la vârsta de 25—45 ani și cu salariul dela lei 3.000 în sus să li se majorze la dublu cota de impunere. Scutire de majorare să se acorde numai celor interziși a se căsători din cauze sanitare. Înțelegem să se introducă actul de sănătate pentru căsătorie căci ne trebuie oameni sănătoși.

8. Salariile private să se impună la limita de 25.000 lei lunar pentru cel mai înalt grad în marile întreprinderi, lei 15.000 în cele mijlocii și la lei 10.000 în cele mai mici. Gratificațiile sau tantiemele să se limiteze la maximum salariului pe o lună pentru un an de serviciu. Consiliile de Direcție sau Adie să se remunereze numai cu diurna pentru ședința efectivă la maximum lei 300 în marile întreprinderi, 200 lei la cele mijlocii și lei 100 la cele mici; numărul lor să nu treacă de 15 pe lună cu plată, iar cei ce au salariu să nu primească și diurna. Cu aceste armonizări și limitări la remunerații și alte bane măsuri de control obligative a se garanta capitalul și rentabilitatea lui la minimum dobânzii legale, reducerea cheltuielilor inutile, suprimarea a tot felul de abuzuri și înțelegând elementul național în majoritate, se va putea intra pe o cale sănătoasă spre estinirea traiului; asemenea la întreprinderile bancare să se impună și un control al imprumuturilor, ca ele să fie absolut garantate precum și al economiilor ce se depun numai la bănci autorizate. Astfel s'ar redobândi și încrederea publicului și circulația normală a banilor ce aproape jumătate stă închiși de teamă.

9. Impozitul elementar de 4% să se aplice și la salariile din serviciul privat adecă la servitorime, bone, doici ce până acum s'au neglițat. Este de știut că această categorie, pe lângă salariul în bani de lei 500 până la lei 2.000, are și toată întreținerea, ce echivalează cu cel puțin lei 1.300. Dacă s'ar lua de bază numai lei 1.000 cu 4%, ar fi 40 lei pe an, deși la Cassa de Asigurări Sociale la salariul de lei 500 plătește 12 lei pe săptămână deci lei 620 pe an.

Considerând că ar fi cca 200 mii în categoria aceasta căci numai la Brașov avem peste 7000, s'ar realiza un venit nou de peste 100 milioane im-

preună cu aditionalele. Perceperea s'ar putea face prin aplicarea timbrului clar de percepitor. Foata această s'ar putea introduce la toate sumele mici și s'ar ușura scriptele.

Având în vedere că toate aceste armonizări tind la un echilibru material și moral și contribuie la armonizarea vieții estinirea traiului, sperăm că soluționarea lor va găsi bunăvoința la cei sus puși la buna cărmuire a țării; mai ales că sporul reclamat s'ocuri se acoperă din alte scăderi legitime și sporuri de venituri, deci fără a împovăra bugetul.

Brașov, 5 Noembrie 1936.
Nicolae Bărbuceanu
fost subdirector în Minister.

Camera de comerț și de industrie Brașov atrage din nou atențiunea tuturor întreprinderilor industriale din circumscripți sa, care conform de pozițiunilor legale în vigoare sunt membre de ale acestei Camere, să pună în vedere angajașilor lor, respective conducătorilor tehnici, căroră li se aplică Legea meseriilor potrivit art. 1 și 3 și care posed cărți de capacitate profesională eliberate până în prezent în baza legilor industriale abrogate prin noua Lege a Meseriilor, să ceară preschimbarea cărților lor de lucru, prescrisă de art. 193 al acestei legi, știut fiind ca ultimul termen până la care se pot prezenta Camerei de Muncă sau Oficiilor sale cererile de preschimbare este data de 30 Nov 1936

După această dată se vor dresa de către Inspectorii Municipali și Inspectorii și Controlorii asigurărilor sociale procese verbale de contravenție.

De închiriat
apartament
3 camere, hall,
dependințe.
Str. General Averescu 5
623 2-4

Dr. Gheorghe Pain
medic de boli interne
și-a mutat
Cabinetul medical
în
Str. Regele Carol Nr 60
(lângă hotel Coroana)
Consultă zilnic între
orele 5-7
3 3

Casa brașoveană de amanet
STRADA BRATIANU
(fostă strada Spitalului) 19
acordă împrumuturi pe prețioase mărfuri și hărți de valoare.
530 6-27

Licitațiune
Casa brașoveană de amanet:
Inceputul licitației 19 Nov. 1936.
ora 8 a. m. 610 3-6

ZIMMER & Co. S. A. R.
SUCURSALA BRAȘOV
Piața Libertății 23
vinde în noua secție de parfumerie toate articolele de parfumerie și gospodărie la prețuri extrem de reduse.
594 5-8

*Cu siguranță
aveți dreptate*

totdeauna trebuie să faceți economie și mai ales astăzi. Dacă însă, cu toată economia, voii să aveți ceva bun și hrănitor, atunci preparați neapărat Kathreiner Kneipp Cafea de Malț cu Veritabil Franck. Consumată împreună cu pâine aceasta constituie la nevoie, o masă completă.

Kathreiner și Franck
sunt foarte nimeriți, tocmai pentru timpurile mai puțin bune.

CINEMA „ASTRA“
Azi și în zilele următoare
HANS ALBERS
în cel mai emoționant film
„HOTEL SAVOY 217“
Un film criminal senzațional acțiunea căreia se petrece în Moscova dinaintea răzcolului mondial, redând un moment din viață într'un mediu oriental plin de romantism și sălbătăcie.
Cu: Brigitte Horney, René Deltgen, Gusti Huber, Jakob Tiedtke.
Regia: Gustav Ucicky. Muzica: Walter Gronostay.
Atențiune! **POLA NEGRI**
în
MOSCOVA SHANGHAI

Neconșionat
să vă conșioneți personal, că o carne și articole de măcelărie, proaspăt, bune și curate, se capătă numai în prăvălia
KONYA
refăcută din nou, completată și aranjată modern.
Brașov, Str. Hirscher 1. — Telefon 9-01
Str. Lungă 93. — Telefon 902
628 1-5

M. FISCHER
Sticlă și porțelan
ARAD Bulevardul Regina Maria 24. Telefon 379
BRAȘOV Strada Regele Carol 29. Telefon 1017
Cadre moderne pentru tablouri
503 3-4

În atelierul meu de croitorie
se execută tot felul de haine civile și militare (reverenzi pentru preoți, robe pentru magistrați etc.) după cele mai noi cunoștințe din domeniul
— ARTEI CROITORIEI —
Rog. onor. clientelă să-mi dea prețiosul concurs.
Cu deosebită stimă
PETRU STOICA
Diplomat și medaliat al Academiei române de croitorie din București
101 Brașov Str. Regele Carol Nr. 25 et I 1-0

Cumpărăm o casă de fier. A se adresa la Cooperativa de transporturi Dârste 608 2-4
S-a pierdut permisul de circulație pe numele Dietrich Ganzert, îl declar nul și fără valoare. 630 1-1

S-a pierdut permisul de circulație pentru bicicletă Nr. 3974, eliberat de Chestura Poliției Brașov, pe numele Thies Ioan. Il declar nul și fără valoare. 631 1-1
Setip și răspândiți
Gazeta Transilvanie

Răspunderea ministerială

Încă din secolul trecut, avem o lege a responsabilității ministeriale, cârpiată din când în când, cu pelice fără vre-o importanță. Acum actualul guvern, știind că mai are câteva luni până ce i se împlinesc „stagiul”, vântură iarăși ideea acestei probleme. Bine ar fi să ne dea o lege de răspundere efectivă a miniștrilor.

Ne-am bucura cu toții și dacă miniștrii n'er fi bucuroși, în schimb fara ar avea mult de câștigat.

În regimul de azi, miniștrii răspund doar... politicește, adică propriu zis nu răspund deloc de abuzurile lor. A răspunde politicește, înseamnă o încurajare la tot soiul de fărâdelegi, însemnează libertatea pentru un ministru de a-și realiza toate ambițiile și toate poftele. Și când faptul abuziv e demascat de justiție, ...fora plătește.

Cealaltă răspundere, civilă-penală, așa cum era arătată de actuala lege a responsabilității ministeriale e ogumă. Câți miniștri ași văzut condamnați pentru nebuniile lor? Formalitățile cerute pentru un stare caz, cât și filiera organelor menite a cerceta și sancționa pe un ministru abuziv sau hoț, sunt atât de numeroase și de greoaie, că totul a rămas doar la simple amăninșări în parlament, iar când s'a trecut peste pragul ameninșărilor, totul s'a împotmolit chiar la primul pas.

Că sunt destule argumente și în favoarea păstrării actualei legi de răspundere ministeriale, argumente ce n'au nimic comun cu vremea în care trăim și cu moravurile politice,—le știm prea bine.

Vorba e, că o lege de răspundere reală și imediată, penală și civilă e o necesitate pentru stărpirea atâtor netrebnicii venite din cabinetele miniștrilor. Dacă se înăsprește legea de răspundere a s'ujbașilor publici, e o curată monstruozitate să lași fără vre-o răspundere pe șeful suprem al departamentului! Cum adică: bagi în pușcărie pe un agent, care țide foame a furat 1000 lei și lași liber pe șeful său, ministrul, care a sărăcit țara cu sute de milioane?

Răspunderea trebuie să fie în raport cu gravitatea faptului și cu situația infractorului. Unui agent, luat din sărăcie și mizerie, fără cultură superioară și fără educație — deci un om de a cărui stare e vinovat în mare parte mediul social și căruia deci îi revine n'area răspundere — i-se dau ani de zile pușcărie pentru un furt fără prea mare importanță, iar unui ministru, bine educat, bine întreținut, în loc de pușcărie i se lasă perspectiva de a face alte jafuri în bugetul țării.

Să tem miniștri că li se vor face prea multe procese dacă rămân sub răspunderea dreptului comun? Dacă nu ies din lege, n'au a se teme, ba să se bucure, deoarece, cel ce face proces pe nedrept plătește daune.

Sau se teme cineva că dacă se holdărăsc sancțiuni severe pentru miniștrii infractori, n'o să mai avem candidați pentru aceste posturi?

Ioan C. Dogaru.

Mihail Cogălniceanu

Ziua de 8 Noembrie a fost destinată evocării marelui bărbat de stat Mihail Cogălniceanu, prin desvălirea monumentului acela care a ilustrat viața națională, politică și parlamentară a țării acum 70 ani. O recunoștință tardivă din partea Capitalului țării față de eruditul naționalist, a cărui inimă a bătut neîncetat pentru soarta patriei sale.

În adevăr, în galeria oamenilor politici, care a ilustrat viața acestei țări, ca unul ce și-a legat pe veci numele de opere neperitoare înfăptuite, răsar figura luminoasă a lui Mihailache Cogălniceanu. Făuritor de opere constructive, călăuzit de iubirea nețărmurită față de marea clasă a obidișilor — clasa țărănească — el a luptat din răspuleri, reușind să le creeze o soartă socială mai demnă, mai compatibilă cu evenimentele ce urmau să fie străbătute de țară.

Rolul primordial în marea act a Unirii dela 1858—1859 îl deține Mihailache Cogălniceanu, care în ședința Divanului ad hoc la Iași, prin cuvântări înflăcărute, electrizează pe membrii, determinându-i să aleagă ca Domnitor pe colonelul Alexandru Cuza, prietenul său, el însuși refuzând să accepte candidatura, rezervându-se pentru activitatea genetică ce necesita acest mare act istoric înfăptuit — al Unirii celor două țări surori.

Orator care captiva auditoriul ca unul ce și desăvârșise cultura în țările din Apus, trimis la învățătură de Domnitorul Sturza, el se adresează noului Domnitor al Principatelor Unite — Alexandru Cuza — la înscăunare cu următoarele cuvinte: „Ei bun, bând și drept Măria Ta față de cei pentru care mai toți Domnii au fost nepăsători și răi”.

La 1864 el pășește la înfăptuirea marelui opere sociale, în proprietățile țărănilor, procedând în același timp la secularizarea averilor mănăstirești.

Activitatea parlamentară a lui M. Cogălniceanu strălucește prin cuvântări alese, înflăcărute de cel mai cald patriotizm și spiritul său de înaltămăi când combătând guvernul reacționar al lui Barbu Călugăru, se adresează spunând:

„Ei-vă milă de un milion de țărani, care cu femeile și pruncii lor au ochii lor așinați asupra Dealului Mitropoliei ca asupra soarelui mânturii și vă înfund mâinele.

„Să nu credeți că printr'un vot al nostru em iacea pentru veci dreptul lor.

„Nu, Dreptatea nu piere. Ca trupul lui Hristos ea va reînvia”.

Titani oameni politici prin actele lor înfăptuite sunt dispăruți de mult.

Urmașilor de azi ei să fie o pildă de continuă luptă pentru ridicarea culturală a clasei țărănești, care a constituit catechismul lui M. Cogălniceanu.

București, Nov. 1936.

N. T. Simionescu.

Cinema Capitol

Cu cel mai mare succes rulează filmul

Spioana din Petrograd

cu Renatte Müller George Alexander.

Duminecă dela ora 11 matineu HARY PIEL.

Programul următor Gaal Francisca

în Chaterina

După conferința din Viena

În zilele de 11 și 12 Nov. a avut loc la Viena conferința tripartită italo-austro-ungară, la care au luat parte miniștrii de externe ai celor trei țări.

Au fost discutate și primite în deplin acord chestiunile privitoare la raporturile dintre cele 3 state reprezentate la conferință, raporturile dintre acestea și statele vecine precum și chestiuni în legătură cu politica europeană în general. Totodată Austria și Ungaria au recunoscut de jure imperiul italo-abisinian. S'a recunoscut apoi îndreptățirea în materie de egalitate în înarmări a Austriei și Ungariei.

După cum anunță din Belgrad „Radio Central”, conferința din Viena a fost urmărită în Jugoslavia, cu mare interes.

Pasagiul comunicatului, în care se vorbește despre egalitatea Ungariei și Austriei pe terenul înarmărilor, a produs supturiturilor de arme clandestine dela St. Gotthard, s'a înarmat în mod sistematic.

În Jugoslavia nu se ascunde faptul că în urma acestor manevre diplomatice ale Ungariei, colaborarea în bazinul dunărean, care se afla pe dram bun, a fost din nou amânăată peste un timp nedeterminat.

La Belgrad domnește convingerea fermă că Mica Înțelegere nu va rămâne cu brațele încrucișate ci va lucra pentru asigurarea propriilor ei interese.

Instalarea părintelui D. Tohăneanu

Epitropia Bisericii ort. rom. din Brașov-B'umăna invită și pe aceiași cale pe Români brașoveni și indeosebi pe perohienii ort. din Blumena să iasă în întâmpinarea noului paroh Dumitru Tohăneanu, care va fi primit mâine, Duminecă dim. la ora 9 în gara Bartolomeu.

La ora 10 dim. va avea loc primirea în fața Bisericii din Calea Victoriei 35 după care urmează sf. liturgie și instalarea de către părintele protopop Dr. I. Blaga.

INFORMAȚIUNI

Speculanții de alimente — ucși

Se anunță din Mexico City că în Somberrate, în statul Zaxtlen din Mexico s'au produs grave turburări din cauza speculei cu alimentele de primă necesitate.

Mai mulți negustori speculanți au fost luați la goană de populație îndârjită pe străzile orașului și bătuți groaznic. Cinci negustori au fost omorâți.

Fără o intervenție grabnică și energică a poliției, revolta populației îndârjite s'ar fi răzbutat mai crunt.

Semnalăm acest caz, nu ca îndemn pentru consumatorii dela noi, ci ca un memento pentru îndrăzneții speculanți ai țării noastre!

Să nu se prea jorice cu focul! Să nu uite, că și răbdarea, ca toate pe lume, își are marginile ei.

Și... să nu ne facă mexicanii!!

Românii din Cehoslovacia cer să fie colonizați în Dobrogea. Oficiul central de colonizări de lângă Ministerul de agricultură a primit din partea a 300 de familii românești din Cehoslovacia cereri de a fi colonizate în Dobrogea Nouă. La Oficiul colonizării a avut loc o sesiune, în care s'au discutat modalitățile pentru s'isfacerea cererilor celor 300 de familii românești.

Un groaznic accident de aviație s'a petrecut în Italia. În timpul unei furtuni un avion de bombardament s'a prăbușit în apropiere de comuna Rocca-gorga. Patru membri ai echipajului au fost omorâți pe loc, iar alții doi au reușit să se salveze cu parașuta.

În timp ce locuitorii satului scoteau din avion pe cei morți motorul avionului a făcut explozie. Au murit din cauza arsurilor 16 persoane, 40 s'au ales cu arsuri.

Sportul de popice. Concursul de revanșă între echipele Veselia—Concordia C. F. R. a fost câștigat cu 254—183 puncte, în patru ture, de echipa „Veselia”. Selecționata de 9 jucători, asemenea a câștigat concursul cu 175—130 puncte.

Conferință. Astăzi, Sâmbdâ

15 Noembrie, orele 6 p. m. va avea loc în sala festivă a liceului „Andrei Șaguna” conferința d-lui prof. univ. Eduard Racoviță, membru al Academiei Române și director al Institutului de Speologie din Cluj, despre „Asociația pentru existență și societățile animale”.

Alegerea noului rector al universității din București. Joi a avut loc alegerea noului rector al Universității din București. Au avut d-l C. Stoicescu 85 voturi, d-l Chr. Muscăleanu 35, iar două au fost anulate. D-l Stoicescu a fost declarat ales. D-l Muscăleanu a fost înaintat Ministerului Instrucțiunii, spre așigda agreementul și a face decretul de confirmare.

D-l O. Goga — profesor la Universitatea din Cluj la „Monitorul Oficial” a epărut decizia ministerială, prin care dl Octavian Goga a fost numit pe ziua de 1 Noembrie e. c. profesor titular cu cinci graduri, la catedra de cultură română modernă dela facultatea de filosofie și litere din Cluj, în baza legii speciale promulgată cu înalt decret, din 9 Aprilie a. c.

Premiul Nobel pentru literatură a fost decernat marele dramaturg american Eugene O'Neill.

Cel mai mare pod din lume. Președintele Roosevelt a apăsat pe un buton în Casa Albă la Washington, iar curentul stabilit prin acest gest și transmis pe fire până la San Francisco, a deschis pentru circulație cel mai mare pod din lume.

Podul face legătura dintre San Francisco și Oakland și are o lungime de peste 13 kilometri.

Logodnă Duminecă 8 Noembrie a avut loc logodna d'inginer Zoltan Kerész, proprietarul întreprinderii „Karlész Hark—Succesor”, Brașov, cu d'advocat Dolly Cappon, fiica d-lui Alfred Cappon, proprietarul firmei bucureștene „Danubiu-beco”. (În loc de orice altă nună) 629 1—1

„N. Iorga către Benito Mussolini”

D-l profesor N. Iorga a ținut, precum se știe, în 6 Noembrie la Radio-București importanta sa conferință în trei limbi: română, germană și italiană, în care a arătat drepturile noastre de veacuri asupra pământului pe care îl locuim, combătând în mod succint teza revizionistă din discursul recent al d-lui Mussolini, rostit la Milano, prin care cerea dreptate Ungariei.

În același timp d-l prof. N. Iorga a invitat la București mai mulți savanți și bărbați politici italieni ca să țină o serie de conferințe. Fostul ministru italian a și răspuns telegrafic că va sosi în cursul lunii Decembrie în țară, ca să țină patru conferințe cu subiectul: „Cum s'a făcut unitatea Italiei”. Seria de conferințe va fi introdusă de d-l prof. N. Iorga, care va arăta împrejurările asemănătoare, în care s'a încheșat și unitatea României.

Miercuri seara d-l prof. N. Iorga a ținut o nouă conferință la Fundațiunea Dalles despre „Figuri revoluționare române”, vorbind despre „Horia, Cloșca și Crișan”. Cu acest prilej d-l prof. N. Iorga a ținut să dea un nou răspuns partizanilor revizionismului, și din colbul documentelor, d-sa a scos una dintre cele mai zdrobitoare dovezi împotriva tuturor pretenșionilor nejustificate. Căci iață ce scria împăratul Iosif al II-lea, după ce se convinsese de adevărata stare de lucruri din Ardeal:

„Acești săraci supți și români — cari sunt fără înalță cel mai vechi și mai numeroși locuitori ai Ardealului, sunt coplesiiți de greutatea poterilor puse de nobilimea maghiară, ce nu știe cum să sugă cât mai mult”.

„Mărturia lui Iosif II lea” — a

accentuat d-l Iorga — în aplauzele delirante ale sălii, va fi pusă în broșura ce o pregătesc în italienește, sub titlu: „Nicolae Iorga către Benito Mussolini”.

Elogiilor aduse la Cluj de d-l dr. Al. Vaida-Voevod d-lui prof. N. Iorga, acesta a răspuns prin următoarea telegramă:

Mulțumesc călduros pentru cuvintele amicale rostite de cine are o oșă de largă parte în unitatea românească indiscutabilă. N. Iorga.

Buletinul Poliției.

Furt. D-l Klein Ferdinand, dentist din Brașov str. Regele Carol 36, a făcut reclamațiune contra autori necunoscuți, ceri în lipsa d-sale de-acasă, l-au furat instrumente medicale în valoare de 10.000 lei.

Incendiu. În ziua de 11 Noembrie a. c. pe la orele 14 s'a declarat un incendiu la liceul industrial de băieți din str. Iuliu Maniu, unde în subsolul acelei clădiri s'a aprins niște țalaș. Focul a fost imediat localizat de către pompieri. Pagube nu s'au înregistrat.

Hoț arestat. A fost arestat individul Pușcaș Mihai, de 17 ani, din Brașov, care fiind în serviciul lui Filip Heinrich din comuna Crislan, a dispărut furându-i suma de 10.000 lei. Cazul s'a întâmplat acum vre-o 3 luni. Cazul se cercetează.

Dela Cercul Analelor. Cursele de limba franceză au loc în fiecare LUNI dela orele 3—4 d. a. la liceul „Meșotă”.